

UNITED NATIONS HUMAN RIGHTS COUNCIL

ፕረዚደንት ቤት ምክራ ሰብአዊ መሰላት አብ ኢትዮጵያ ኣባላት መርማሪ ኣካል መዚዙ

23 የካቲት 2014

ጀነሻ፡ 23 የካቲት 2014። ፕረዚደንት ባይቶ ሰብአዊ መሰላት ኣምባሳደር ፈደሪኮ ቪሊጋስ (ኣርጀንቲና)፡ ንፋቱ ቤንሱዳ ካብ ጋምብያ፡ ካሪ ቤቲ ሙሩንጊ ካብ ኬንያን ስቲቨን ራትነር ካብ ሕቡራት መንግስታት ኣመሪካን ሰለስተ ኣባላት ዓለም ለኽ ኮሚሽን ክኢሊታት ሰብአዊ መሰላት ኢትዮጵያ ንኸገልግሉ ሎሚ ኣፍሊጦም። ወ/ሮ ቤንሱዳ ኣደ መንበር ናይቲ ሰለስተ ሰባት ዝሓቐፈ ኮሚሽን ኮይነን ከገልግላ እዮን።

ባይቶ ሰብአዊ መሰላት አብ ፍሉይ ኣኼባኡ ብዝጸደቐ ናይ 08 ታሕሳስ 2014 **ውሳኔ ጽ፡33/1** ኣቢሉ፡ ብፕረዚደንት ቤት ምክራ ሰብአዊ መሰላት ዝምዘዝ ኣህጉራዊ ኮሚሽን ሰብአዊ መሰላት ክምስርት ወሲኑ ፣ ኣብ ኢትዮጵያ ካብ ጥቅምቲ 24 2013 ጀሚሩ ብኹሎም ወገናት እቲ ግጭት ዝተፈጸመ ክስታት ግህሰትን፡ ግህሰትን ኣህጉራዊ ሰብአዊ መሰላት፡ ሰብአውን ስይተኛታትን ሕጊ ንምክያድ፡ ዘይሻራዊ መርመራ ንምክያድ።

ብተወሳኺ እቲ ሰለስተ ሰባት ዝሓቐፈ ኮሚሽን “እቲ ዝተፈጸመ ጥሕሰትን ግህሰትን ዝኸበበ ሓቅታትን ኩነታትን ከቐምጥ፡ መርትዖታት ክእክብን ክዕቅብን፡ ብዝተኸለለ መጠን ተሓተትቲ ከለሊ፣ ከምኡ’ውን ከምዚ ዓይነት ሓበሬታ ንቐጻልን መጻእን ተሓታትነት ንምድጋፍ ተበጻሒን ኣብ ጥቕሚ ኩዕልን ተሓቲቱ ጻዕርታት” ዝብል ምዃኑ’ዩ።

ብተመሳሳሊ ውሳኔ እቲ 47 ኣባላት ዝሓቐፈ ኣካል ነቲ ኮሚሽን ኣብ ጸብጻብ ቤት ጽሕፈት ላዕሊዎይ ኮሚሽነር ሰብአዊ መሰላትን ኮሚሽን ሰብአዊ መሰላት ኢትዮጵያን ብምህናጽን ንመንግስቲ ኢትዮጵያ ብዛዕባ ቴክኒካዊ ሓገዛት ንዕርቂን፡ ሕውዮትን፡ ንተሓታትነት ዝድግፍ ለበዎታት ከቕርብን ስልጣን ኒቡ።

እዩም ብውልቃዊ ዓቕምም ዘገልግሉ ኮሚሽነራት፡ ኣብ ወርሒ ሰነ/ሓምሌ 2014 ኣብ ዝካየድ መበል 50 ኣኼባኡ ንቤት ምክራ ሰብአዊ መሰላት ኣፋዊ መግለጺ፡ ኣብ ወርሒ መስከረም/ጥቅምቲ ኣብዚ ዓመት ኣብ ዝካየድ መበል 51 ኣኼባኡ ድማ ጽሑፋዊ ጸብጻብ ከቕርቡ እውን ተሓቲቶም።

ህይወት ታሪኽ ኣባላት ኮሚሽን ሰብአዊ መሰላት

ፋቱ ቤንሱዳ (ጋምብያ) ካብ ሰነ 2004 ክሰብስብ ሰነ 2013 ዓ፡ም፡ፈ ዓቃቢ ሕገ ኣህጉራዊ ቤት ፍርዲ ገበን ኮይኑ ኣገልገሉ። ሚስ ቤንሱዳ ቅድሚ ሕጂ ካብ 1996 ክሰብስብ 2004 ምክትል ዓቃቢ ሕገ (ዓቃቢ ሕገ) ኣህጉራዊ ቤት ፍርዲ ገበን ኮይኖ ብባይቶ ኣባል ሃገራት ተመሪጻ ነይረን። ቤንሱዳ ኣብ ኣሩሻ ታንዛንያ ኣብ ዝርከብ ኣህጉራዊ ቤት ፍርዲ ገበን ሩዋንዳ ኣማኸሪ ሕግን ጠበቓ ፍርድን ኮይኑ ብምስራሕ ናብ ላዕላዎይ ኣማኸሪ ሕገን ሓላፊ ኣሃዱ ኣማኸሪ ሕግን ብምኸን ደይባ። ኣብ መንጎ 1980ን 1992ን ኣብ ጋምብያ ብተኸታታሊ ላዕላዎት ጽፍሕታት ኣገልገላ። ዋና ዓቃቢ ሕገን ሚኒስተር ፍትሕን ሓዊሱ፡ ኣብዚ ደረጃ ጸዚ ድማ ዋና ኣማኸሪ ሕገ ፕረዚደንትን ካቢነ ሚኒስተራትን ጋምብያ ኮይኖ ኣገልገላ።

ካሪ ቤቲ ሙሩንጊ (ኬንያ) ኣብ መስርሕ መሰጋገሪ ፍትሒ፡ ሰብኣዊ መሰላት ደቂ ኣንስትዮ፡ ጾታ፡ ቅዋማውነትን ምሕደራን ሰፊሕ ተመኩሮ ኣለዎ። ኣብዚ ጸዋን፡ዚ ጠበቓን ተጣባቂትን ላዕላዎይ ቤት ፍርዲ ኬንያ ኮይኖ፡ ሙብዛሕትኡ ስርሓ ኣብ ምድንፋዕ ሰብኣዊ መሰላት ደቂ ኣንስትዮ ኣብ ትሕቲ ዓመጽ ዝመልኦ ግጭት ዘተኮረ ጸደ። ሚስ ሙሩንጊ (2001 ክሰብስብ 2002) ምክትል ኣደ መንበርን ኮሚሽነርን ኮሚሽን ፍትሕን ዕርቅን ሓቂ ኬንያ ኮይኖ ኣገልገላን ጸደን፤ ከምኡ'ውን (ካብ 2001 ክሰብስብ 2005) ከም ወኪል ኣፍሪቃ ኣብ ቦርድ ዳይሬክተራት ትራስት ፈንድ ግዳያት ኣብ ኣህጉራዊ ቤት ፍርዲ ገበን ፤ ከም ላዕላዎይ ኣማኸሪ መሰጋገሪ ፍትሒ ኣብ ሓባራዊ ኮሚሽን ክኸፍን ገምጋምን ደቡብ ሱዳን፤ ከምኡ'ውን ከም ኣባል ናይቲ ብቤት ምክሪ ሰብኣዊ መሰላት ዝተፈጥረ ናጻ መርማሪ ኮሚሽን ናይቲ ዝተጎበጠ መሬት ፍልስጤም ኮይኖ ኣገልገላ ጸደ።

ስቲሽን ራትነር (ሕቡራት መንግስታት ኣመሪካ) ኣብዚ ሕጂ ጸዋን ኣብ ቤት ትምህርቲ ሕገ ዩኒቨርሲቲ ሚቺጋን ኮለጅ ፕሮፌሰር ሕገ ብሩኖ ሲማ ኮይኑ የገልግል ኣሎ። ፕሮፌሰር ራትነር ዝገብሮ ኣስተምህሮን መጽናዕትን ኣብ ህዝባዊ ኣህጉራዊ ሕገ፡ ኣህጉራዊ ሰብኣዊ ሕገ፡ ስትራተጂታት ጸረ፡ሽብር፡ ተሓታትነት ምግሃስ ሰብኣዊ መሰላት፡ ከምኡ'ውን ንወጻኢ ወፍሪ ዝምልከት ግቡኣት ትካላትን መንግስታውን ዘተኮረ ጸደ። ኣባል ክልቲኡ ጉጅለ ክኢላታት ዋና ጸሓፊ ሕቡራት ሃገራት ንካምቦድያን ዋና ጸሓፊ ፓነል ክኢላታት ተሓታትነት ኣብ ሲሪላንካን ኮይኑ ኣገልገሉ ጸደ። ካብ 2000 ክሰብስብ 2001 ኣብ ጃንቫ ኣብ ዝርከብ ኣህጉራዊ ሽማግሌ ቀይሕ መስቀል ኣብ ሕጋዊ ክፍሊ ኣገልገሉ። ካብ 2001 ጀሚሩ ኣብ ኣማኸሪት ኮሚተ ኣማኸሪት ኮሚተ ሚኒስትሪ ጉዳያት ወጻኢ ኣመሪካ ኣህጉራዊ ሕገ፡ ከምኡ'ውን ኣብ ዝተፈላለዩ መገባያታት ኣህጉራዊ ወፍሪ ክኢላ ኮይኑ ኣገልገሉ።

ተፈጻሚ

ንሓበሬታ ብዛዕባ ኮሚሽን ሰብኣዊ መሰላት ኣብዚ ዝስዕብ መርበብ ሓበሬታ ተወክሱ፡
<https://www.ohchr.org/EN/HRBodies/HRC/ICHREE/Pages/index.aspx>